Logos Universality Mentality Education Novelty: Law
ISSN: 2284-5968 | e-ISSN: 2458-1046
Covered in: ERIH PLUS, HeinOnline, CEEOL, Index Copernicus, CrossRef, CrossCheck, J-GATE, Google Scholar, Ideas RePeC, Econpapers, Socionet, KVK, WorldCat.

2019, Volume 7, Issue 1, pages: 36-40 | doi: 10.18662/lumenlaw/16

Capital Punishment - between Crime and Law

Loredana-Cătălina SPOIALĂ[1]

[1]Stefan cel Mare University of Suceava, Romania,
spoiala.loredanacatalina@yahoo.com

Abstract: This article brings into discussion the institutionalized practice of capital punishment. Due to the fact that this type of sanctioning treatment is still used in different countries around the globe, and the fact that there is a considerable number of doctrinal opinions on the abolition of this mode of repression or not, the present material will address the problem from the perspective of several comparative opinions. Finally, the paper will highlight the importance of a global unitary practice on the abolition of the death penalty, the importance of this desirability of abolition being linked to issues of imperfect justice and discrimination.

Keywords: *capital punishment; crime; law; discrimination; justice.*

How to cite: Spoială, L.-C. (2019). Capital Punishment - between Crime and Law. *Logos Universality Mentality Education Novelty: Law, 7*(1), 36-40. doi:10.18662/lumenlaw/16

1. Introducere

Pedeapsa capitală reprezintă practica executării unei persoane conform unei proceduri legale, drept sancţiune pentru săvârşirea unei infracţiuni deosebit de grave. Aşadar, vorbim despre o practică existentă în societate încă din timpuri vechi, dar care încă stârneşte numeroase controverse în contextul dezvoltării societăţii actuale. Spre exemplu, există dezbateri doctrinare şi sociale referitoare la legalitatea acestui tip de sancţiune, opinii care susţin faptul că pedeapsa capitală este una cruntă şi inumană, care supune statul unor cheltuieli enorme, o pedeapsă uneori aplicată eronat şi bazată pe tendinţe de discriminare rasială şi socială.

De asemenea, un punct important de plecare în rezolvarea acestei probleme puse în doctrină este reprezentat de impunerea moratoriilor privitoare la pedeapsa cu moartea, care reprezintă o amânare a executării deţinuţilor condamnaţi la moarte, realizată de către autorităţile statale.

2. Delicte capitale

În doctrina specializată sunt considerate infracţiuni demne de pedeapsa capitală cele care înglobează tipuri de crime extrem de grave, însă în cele 56 de ţări care încă practică acest tip de sancţiune, sunt încadrate şi următoarele delicte: trădarea, frauda, adulterul şi violul (*Pactul internațional privind drepturile civile și politice al Americii,* 1976).

Susţinătorii pedepsei cu moartea spun că aceasta serveşte scopurilor justiţiei şi acţionează, pe de o parte, ca un mijloc de descurajare a infractorilor, iar pe de altă parte ca un mijloc de încurajare a familiilor victimelor şi chiar a victimelor. Criticii nu neagă aceste afirmaţii, însă consideră că alegerea unei pedepse cu închisoarea pe viaţă este, din punctul de vedere al societăţii, un mijloc de pedepsire mai bun al infractorilor. Tot ei susţin faptul că, foarte multe din executările efectuate au fost cercetate şi, după finalizare, rezultatele au arătat faptul că indivizii executaţi erau nevinovaţi şi ar fi trebuit să fie exoneraţi.

2.1 Probleme procedurale - Justiția imperfectă

Argumentele morale bazate pe problemele procedurale, referitoare la pedeapsa cu moartea, sunt strâns legate de paşii şi rezultatele spre un proces lung şi bine determinat „asemenea unei persoane care merge de pe drumul libertăţii pe cel al scaunului electric" (Black, 1981, p.22). Un astfel de proces implică o multitudine de decizii luate de către sistemul juridic: arestarea individului, acuzaţiile penale aduse, ofertele de negociere a mărturisirii,

procesul penal, circumstanţele atenuante şi agravante, apelurile post-condamnatorii şi celelalte căi de atac, condamnarea sau chiar achitarea infractorului. Astfel, se pare că alegerea uciderii unei persoane nu este doar o alegere, ci presupune o multitudine de alegeri, începând cu cea a procurorului de a incrimina persoana până la cea a instanţei de a lua hotărârea. La fiecare dintre aceste trepte parcurse există posibilitatea existenţei greşelilor şi chiar a discriminărilor. Aşadar, instituţia pedepsei capitale aduce odată cu ea „inevitabilul capriciului şi al greşelii" (Black, 1981).

Există raţionamente conform cărora existenţa problemelor procedurale nu trebuie să conducă la abolirea pedepsei cu moartea, ci la efectuarea de îmbunătăţiri procedurale pentru reducerea rezultatelor problematice. O altă problemă propusă face referire la tolerabilitate: câte rezultate imperfecte sunt tolerabile instituţiei pedepsei capitale? Aboliţionişţii tind spre toleranţă aproape 0, în timp ce apărătorii pedepsei capitale susţin că o anumită marjă de erori este permisibilă. Spre exemplu, Jeffrey Reiman susţine, pe motive retributiviste, faptul că pedeapsa capitală este justificată în principiu, însă spre exemplu în Statele Unite pedeapsa capitală este nedreaptă în practică şi favorizează abolirea.

2.2 Discriminarea: rasă şi clasă socială

Sistemele de justiţie penală care administrează pedeapsa cu moartea funcţionează în contextul unei societăţi care poate sau nu poate fi în întregime dreaptă (*Declaraţia universală a drepturilor omului,* 1948). Astfel, procedurile folosite în cazurile capitale pot fi imperfecte din cauza factorilor sociali externi, care afectează rezultatele. Diverse surse de date demonstrează faptul că procedurile americane de justiţie penală produc un număr disproporţionat de mare de condamnări la moarte pentru populaţia săracă şi cea afro-americană. Pe scurt, este susţinut faptul că instituţia pedepsei capitale este imperfectă şi capricioasă într-un mod particular: ea face discriminări pe baza rasei şi a clasei economice. Sărăcia şi rasa au efecte „răsturnătoare" asupra procesului lung şi bine determinat, mai exact a procesului în care „o persoană merge de pe drumul libertăţii pe cel al scaunului electric" (Black, 1981, p.22).

Lipsa fondurilor afectează deciziile din desfăşurarea unui proces al unei persoane sărace acuzate de o crimă capitală: calitatea avocatului angajat pentru negocieri, desfăşurarea procesului, cercetarea penală, resursele financiare pentru constituirea unui caz solid bazat pe probe şi investigaţii la locul crimei, teste criminalistice, mărturiile experţilor, asigurarea avocaţilor pentru apel.

Prin urmare, având în vedere corelaţia puternică dintre statul american (*Constituţia Statelor Unite ale Americii,* 1787) şi factorii *sărăcie* şi *discriminare rasială*, oponenţii pedepsei cu moartea văd în aceşti factori o probabilitate imensă de creştere a erorilor în cazurile sentinţelor la moarte şi de asemenea, observă faptul că aceste rezultate discriminatorii sunt extrem de problematice din punct de vedere moral.

2.3 Probleme economice - costuri

De cele mai multe ori în discuţii sunt luate în considerare costurile monetare privitoare la pedeapsa capitală. Din scrierile lui Stephen Nathanson (2001) reiese un argument simplu: statul ucide indivizii, deoarece este mai puţin costisitor decât încarcerarea pe viaţă. Astfel, de cele mai multe ori se ajunge la decizia de a aplica pedeapsa cu moartea în detrimentul închisorii pe viaţă, tocmai din diverse motive economice. Există şi răspunsuri la aceste teorii, mai exact forme de rezolvare ale acestor probleme de natură monetară. Unii susţin că persoanele mai tinere ar trebui să fie executate, datorită faptului că încarcerarea lor pe restul vieţii presupune cheltuieli enorme, iar persoanele în vârstă ar trebui condamnate la detenţiunea pe viaţă, pentru a evita costurile necesare aplicării pedepsei capitale, moartea acestora survenind mai repede datorită vârstei şi a stării de sănătate. Însă, aceste teorii şi răspunsuri date ar putea genera discriminări în legătură cu vârsta şi starea de sănătate a indivizilor, aşadar se crede că nu pot fi luate cu adevărat în considerare.

3. Drepturile omului

Abolţioniştii consideră că pedeapsa capitală este cea mai gravă încălcare a drepturilor omului, deoarece dreptul la viaţă este cel mai important, iar pedeapsa cu moartea îl încălcă şi le provoacă celor condamnaţi o tortură psihologică de nedescris. Activiştii pentru drepturile omului condamnă acest tip de tratament sancţionator şi susţin faptul că este „o pedeapsă crudă, inumană şi degradantă".

Este demonstrat faptul că oamenii ajung să simtă izolarea drept tortură. Zeci de ani în izolare, fără acces la familie, alţi prizonieri sau orice altă formă de stimulare intelectuală sau socială, împreună cu cunoaşterea permanentă a ideii morţii care va urma sau nu, se combină creând fenomenul cunoscut sub numele de „culoarul morţii". Acest fenomen este unul care-l supune pe condamnat la o tortură psihică inumană, drept pentru care îi sunt din nou încălcate drepturile.

Examinarea pedepsei capitale din perspectiva încălcării drepturilor omului nu subliniază doar impactul negării celui mai important drept al persoanei, ci demonstrează faptul că singura soluție a acestei probleme este abolirea.

4. Concluzii

Luând în considerare toate aspectele discutate, aplicarea pedepsei cu moartea reprezintă, mai întâi, o încălcare gravă a drepturilor omului. Eliminarea acestei pedepsei poate fi susţinută de opiniile conform cărora procedurile de aplicare sunt de multe ori eronate, discriminarea rasială şi socială îşi spune cu adevărat cuvântul şi de asemenea, problemele economice care încearcă să fie ascunse, ies la iveală odată cu afundarea în conţinutul problemei. Astfel, abolirea acestui tratament sancţionator inuman ar fi ideea după care societatea modernă actuală ar trebui să se ghideze.

References

Black, C. L. Jr. (1981). Capital *Punishment: The Inevitability of Caprice and Mistake*. Second edition. New York: Norton.

Constituția Statelor Unite ale Americii. (1787). Retrieved from https://constitutionus.com/

Declarația universală a drepturilor omului. (1948). Retrieved from http://www.anr.gov.ro/docs/legislatie/internationala/Declaratia_Universala_a_Drepturilor_Omului.pdf

Nathanson, S. (2001). *An Eye For An Eye? The Morality of Punishing by Death*. Second edition. Totowa, NJ: Rowman & Littlefield.

Pactul internațional privind drepturile civile și politice al Americii. (1976). Retrieved from https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/ccpr.aspx